

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 7 Iulie st. v.

Pensionarea Baronului Edelsheim-Gyulai și înaintarea Generalului Janski a produs în cercurile politice maghiare „sensațiunea“, pe care a prevădut-o „Pesti Napló“.

Înainte de toate chiar „Pesti Napló“ publică în numărul dela 17 Iulie sub titlul „Căderea lui Edelsheim“ un articol, pe care noi nu putem să-l reproducem întreg și prin care desigur, că nici distinsului General de cavalerie nu i-a făcut cele mai plăcute servicii.

Nu se poate pune însă la îndoială importanța acestui articol, care pleacă din același punct de vedere, pe care cetitorii nostri îl cunosc din „Correspondențele din Viena“ ale „Tribunei“.

„Prin pensionarea lui Edelsheim s'a terminat oare afacerea Janski? — întreabă „Pesti Napló“. — Întrebarea aceasta toți 'și-o pun. Dacă nu l-au iertat pe Edelsheim, îl vor fi iertat oare pe Tisza? Putem să ne gândim la această întrebare, răspunsul la ea nu pot însă decât evenimentele să-l dea.

„Edelsheim li-a căzut la îndemână, era soldat, în dosul căruia nu stetea nimeni, asupra căruia superiorii sunt domni absoluți, au făcut cu el ce au voit. Este în natura lucrului, că față cu un guvern parlamentar nu merge lucrul atât de ușor. Numai că la noi toate sunt nesigure. Nu totdeauna se întâmplă ceea-ce este cerut de resoanele politice. În pensionarea lui Edelsheim nu e nici umbră de reson politic. El a răspuns bine chemării și pozițiunii sale, ani îndelungați a fost aici, ar fi putut chiar să-și serbeze iubilul de mai mulți ani acum, și eată că pentru un lucru de nimic îl dau la o parte, îl lasă să cadă.

„Cătanele și Jesuiții astfel fac politica: pe ascuns și în mod violent. Nu știu să uite și să ierte, știu însă să aștepte și să pân-dească.“

Cam în acest sens se pronunță toate ȋiarele maghiare. Pensionarea Baronului Edelsheim-Gyulai pentru toate este un semn, că în adevăr se pregătesc în cercurile hotărâtoare din Viena schimbarea, pe care am anunțat-o în „Correspondențele noastre din Viena.“ Și toate organele de publicitate ale Maghiarilor scapă din vedere un adevăr foarte puternic: că în Ungaria nu sunt numai Maghiari și că la majoritatea populațiunii din re-

gatul ungar armata, și aceia pe care „Pesti Napló“ îi numește „Cătane și Iesuiți“ se bucură de cele mai călduroase simpatii.

„Pester Lloyd“, insolent și de astădată, pare a fi uitat cele pățite sunt acum câteva săptămâni și amenință din nou, deși a avut ocaziune de a se convinge, că aveam noi dreptate de a ține, că n'are să se sparie nimeni.

„Au început multe a se clătina în țeara aceasta, — ține oficios, — dar solidaritatea purtătorilor conștiinței poporului ungar e tot atât de intactă ca ori-și-când.

„De această stâncă de bronz (rocher de bronze) s'ar sfărâma chiar și o putere dușmănească serioasă, cu atât mai virtos se va sfărâma acel partid al chimereilor nenorocite și al mărginirii (Bornirtheit) egoiste, care este destul de îndrăzneț de a ne sfătui astăzi „să ne dăm silința de a cunoaște armata“, — aceea armată, pe care au dus-o la marginea prăpastiei și care nu a trecut grandiosul proces de regenerare decât grație nesecatelor jertfe aduse de Ungaria.“

Sfatul li s'a dat Maghiarilor în „Fremdenblatt“. În „Fremdenblatt“ din Viena li s'a spus, că trebuie să-și dea silința de a cunoaște armata. Ear „Fremdenblatt“, este, precum ne spune chiar „Pester Lloyd“, un organ oficios, nu însă al guvernului din Viena, ci al cercurilor dela curte și al cabinetului de externe.

Care va să ȋică, de aceste cercuri e vorba, când „Pesti Napló“ dă în „Cătane și Iesuiți“, aici e „partidul chimereilor nenorocite și al tâmpirii egoiste“, pe care „Pester Lloyd“ îl amenință cu „stâncă de bronz“.

Maghiarii ar face bine, dacă 'și-ar trage seamă cu cele petrecute în timpul celor din urmă douăzeci de ani, dacă, uitându-se împregiurul lor, 'și-ar da seamă, că „stâncă“ este ea ori nu în adevăr de bronz, și făcând astfel, desigur că nu s'ar încrunta spre Viena, ci 'și-ar da silința de a se arangia cât mai curând aici acasă la noi, căci poate-că mâne ori poimâne nu va mai fi voind să stee nimeni de vorbă cu dînșii.

Forța împregiurărilor, de care atât de adese-ori am vorbit noi, n'o simt ei oare nici acum? nu cred ei nici acum,

că este în interesul lor să se pună bine cu aceia, care mâne ori poimâne pot să le fie ca aliați foarte folositori, dar tot atât de primejdioși ca elemente agitate de o legitimă nemulțumire?

Cătră alegătorii români din Ungaria și Transilvania.

În cercularul din 5 Martie al a. c. adresat d-lor alegători de naționalitate română și publicat în ȋiarele politice românesce din acea lună, între alte informațiuni și îndemnuri relative la înscrierea exactă în listele electorale și la controlarea lor regulată conform legii electorale din anul 1874 se cuprind și următoarele cuvinte:

„..... Comitetele alese decătră conferențele electorale dela 1881 încoace n'au lipsit a invita de mai multeori prin cerculare tipărite pe alegători preste tot și în special pe membrii cluburilor din cercurile electorale, ca să nu-și pregete a controla de aproape listele, de câte-ori se expun acelea spre vedere pe câte opt ȋile în localele municipiilor, precum și a reclama încas de lipsă, atât în numele lor, cât și în numele altor alegători, dacă ar afla că li se face nedreptate prin omitere din liste, prin schimosirea numerelor sau în ori-care alt mod; ear' apoi cel puțin despre casuri mai stigătoare să informeze comitetul“.

La aceste invitări patriotice și întru toate corespunzătoare legii, până în ȋiua de astăzi n'a ajuns la acest comitet de nicăiri nici o informațiune la nici una din eventualitățile atinse nu numai în sus-citatul cercular, ci și în altele anterioare mai ales de cinci ani încoace. Ca-și-cum toate listele electorale din statul acesta și anume din cele 86 de cercuri sau colegie câte au fost reprezentate în conferența electorală din Iunie 1884 ar fi compuse și verificate decătră tot atâtea comisuni infalibile.

Într'un alt act comunicat de aici d-lor membri externi ai comitetului electoral sub data din 26 Noemvrie 1885 se ȋicea la p. 5: „Controlarea listelor de alegători în ambele țeri face comitetului acum ca și în toate perioadele electorale multă grije, însă mai preste tot îndesert . . . Nu se poate crede să fie tot numai indolență etc.“

Din 5 până în 25 Iulie listele electorale stau expuse din nou spre a fi rectificate pentru alegerile din an. 1887, care se vor face conform legii mai nouă, nu

pe un period de trei, ca până acuma, ci de cinci ani.

Pedece cu totul independente de voia membrilor comitetului, câți au mai rămas în viață aici în loc, nu le-a permis a reflecta din nou încă și la această operațiune electorală din Iulie a. c. De altmintrelea în cercularul din 5 Martie a fost prevădută și aceasta, precum și celelalte condițiuni de împlinit cuprinse în art. de lege XXXIII din 1874 și în cele din 1848 pe cât au rămas și acelea în valoare. Dar' ce era să și facă comitetul mai mult în lipsa aproape totală de informațiuni și de răspunsuri așteptate din afară dela cluburile de alegători. Dealtmintrelea voind Providența, ca să mai avem și altă conferență electorală, atunci membrii aceleia și publicul vor avé ocaziune a se informa deapropoie despre situațiunea, în care se află comitetul acesta și care nici decum nu este de pismuit, mai virtos după-ce și doi membri dintre cei din loc ni s'au răpit prin moarte.

Din 26 Iulie înainte reclamațiunile prevădute în lege și înaintate la timp, ajung la comitetele centrale electorale înființate în fiecare municipiu. Aceste comitete sunt obligate a censura, a decide și a da soluțiune asupra fiecărei reclamațiuni. Cei cari se vor simți nedreptățiți prin soluțiune, au dreptul de apel imediat la înalta Curie reg. din Budapesta, ca la suprema instanță statorită prin lege.

Aceste însă nici decum nu pot avé folos practic până când nu vom studia bine legea și nu vom pune în mișcare cluburile electorale ale partidei noastre întocmai cu zelul, pe care vedem că îl desvoaltă în tot cuprinsul statului celelalte partide.

Pe cât timp cluburile colegiilor electorale nu se mișcă și nu informează pe comitetul central, acestuia îi este preste puțință a se orienta cu privire la conferență și la viitoarele alegeri.

În privința tuturor celorlalte agende ne provocăm atât la cele cuprinse în apelul nostru din 6 Iunie 1884, la care ȋinem strins și la epistola din 3/15 Febr. 1885, cât și la măsurile recomandate sub 5 Martie n. 1886, care nu se mai pot repeți și la locul acesta.

Dat în Sibiu, 1/13 Iulie 1886.

Comitetul central electoral al partidei naționale române.

Foiața „Tribunei“.

Taina unei vieți.

De

Björnsterne Björnson.

(1869.)

(Urmare.)

„Dacă ești în adevăr mândră, scapă-mă înainte de toate de bănuielele ce mă muncesc!“

— Sfinte Doamne! eu asta n'o mai pot suporta. —

„Nu! eu am jurat, că lucrul acesta astăzi are să ajungă la capăt.“

— Nu este oare un act de neîndurare, — strigă ea, — să muncesc și să chinuesc astfel o femeie, care 'și-a pus toată încrederea în tine și s'a rugat cu atâta stăruință, ca mine, să o cruți?!

Și ear' era să plângă; deodată însă ea strigă: — Ah! te pândesc; vrei să mă duci la desperațiune, ca să afli ceva dela mine! —

Ea privi apoi îngrijită la el și se întoarse în altă parte, când el îi grăi încet și respicac: „Vrei ori nu vrei?“

— Nu! — răspunse ea ridicând mâna, — nici dacă 'mi-ai da tot ceea-ce se vede de aici! —

Ea se depărtă dela el, sinul i-se mișca, privirea îi rătăcea de ici până colo, acum aspră,

apoi tristă și ear' aspră. Ea se răzimi de un copac și începă să plângă; în urmă își șterse lacrimile și voi să se depărteze.

„Șciam eu, că tu nu mă iubesci!“ — auȋi ea și în clipa aceea se făcă ființa cea mai duioasă și mai plină de căință; de câteva-ori voi să-i răspundă, în loc de a o face însă aceasta, ea se întinse pe iarbă 'și-și acoperi fața cu amândouă mâinile.

El se apropiă și se inclină asupra ei.

Ea simția apropierea lui, aștepta, ca el să-i vorbească, văȋend însă că el tace, o cuprinse un fel de spaimă și ea trebui să ridice privirea spre el.

Deodată ea sări în picioare; fața lui lungăreață și arsă de soare era suptă, ochii adânci și fără de sprâncene, gura lată, buzele strânse, întreaga lui arătare puternică făcă asupra ei o impresiune atât de puternică, încât parcă îl vedea în acea noapte furtunoasă la cârma corăbiei; era mare ca atunci și plin de o desăvârșită putere, acum el stătea în fața ei!

„Tu m'ai mințit pe mine, Aasto!“

Ea se dete un pas înapoi, dar' el o urmă.

„M'ai făcut și pe mine să mint; o singură ȋi, cât am petrecut noi împreună, n'a fost adevărul deplin între mine și tine.“

El stetea atât de aproape de dînsa, încât ea putea să simță resuflarea lui caldă, privia drept în ochii ei, încât i-se făcuse negru în-

teia ochilor și nu scia ce ar pute el să ȋică ori să facă în clipa cea mai apropiată, de aceea dînsa își închise ochii. Îi era ca-și-când nu i-ar rămâne, decât să cadă ori să fugă: clipa hotărîrii era sosită.

În această clipă de liniște se cuprinse și el de îngrijare; era par'că să se răzgândească și el. —

„Justifică-te, lasă-ȋi toate meșteșugurile la o parte, — fă-o aceasta aici, — chiar acum!“

— Da, — îi răspunse ea pierdută.

„Fă-o chiar acum, chiar aici, ȋi ȋic eu!“

Apoi el strigă cuprins de groază, căci în clipa aceea dînsa sbură repede prelîngă el spre prăpastia adîncă, și el îi văȋu pîrul blond fluturând în aer, mâinile ridicate în sus, cărpa, care se desfăcuse și flutura mai lungă și tot mai lungă pe urma ei. N'auȋi nici țipet, nici isbuenirea apelor, căci era mare adîncimea. Dar' n'auȋi mai ales pentru-că și el căȋu fără de simțire la pământ.

Din mare venise în acea noapte la el și tot în mare a dispărut dimpreună cu taina vieții sale. În neagra adîncime era acum îngropat tot ceea-ce avea sufletul lui: n'ar trebui oare să-i urmeze și el? — Venise aici cu hotărîrea nelintită de a curma chinurile sale: asta nu era o curmare a lor, acum ele nu se mai puteau curma, abia acum aveau să i-se înceapă muncile sufletesci. Cea din urmă a ei faptă îl osândia

și-l muncia în eugetul, că s'a înșelat și a dus-o pe ea la moarte. Cu toate însă, că i-se îndeciseră chinurile, el trebuia să trăiască, ca să se dumerească asupra celor petrecute. Ea, aproape singura ființă, care a scăpat în acea groaznică noapte, să fi scăpat numai, ca să fie omorâtă de el, care a scăpat-o! El, care a cutrierat neguȋătorind toate mările, ca-și-când lumea toată ar fi numai mare și orașe comerciale, el a căȋut deodată jertfă unui omor, care i-a ucis pe amândoi. Era el rău prin el însuși? Nu scie, ca să o fi ȋis vre-odată cineva aceasta, n'a simțit-o el însuși nici odată. — Ce s'a petrecut aici? — El se ridică, nu însă pentru-ca să se arunce în mare, ci ca să se întoarcă acasă: nu se omoară nimeni în clipa, în care își pune de gând să deslege o enigmă.

Enigma nu putea însă să fie deslegată.

Ea a trăit, decând se făcuse fată mare, în America; de acolo se întorcea, când s'au ciocnit cele două corăbii. Unde se înceapă el în America cercetările? În care parte a Norvegiei se născuse ea? El n'o scia, nu era chiar sigur, dacă era adevăratul ei nume familiar acela, pe care îl purta. Corăbierul străin? Unde era el? O cunoscea el? ori numai ea îl cunoscea pe el? — Ar fi trebuit să întrebe marea, să întrepreindă călătorii de explorare, să se arunce el însuși în valuri.

(Va urma.)

Pastorala Monseniorului Palma.

I.

Sînt acum vre-o două luni de zile Monseniorul Palma, arhiepiscopul romano-catolic din București, a adresat fiilor sei sufletești o pastorală, prin care a atins cele mai legitime susceptibilități ale creștinilor pămînteni, în toate timpurile fii cu deosebire zeloși ai bisericii răsăritene și păzitori neclintîți ai legii creștinesci.

Pastorala Monseniorului Palma a produs un viu resentiment în țeara eminamente tolerantă și eminentamente creștinească, în care nu numai creștinii de ori-și-ce confesiune, ci chiar și Ōvreii au fost în toate timpurile întîmpinați cu cea mai deplină îngăduință, nici odată însă Musulmanii, acești dușmani atît de puternici ai creștinătății, n'au putut să obțină dreptul de indigenat, ba nici chiar dreptul de ospitalitate. Îngăduitori, ba chiar cuprinși de un spirit ocrotitor față cu cei slabi, creștinii români dela gurile Dunării au fost intransigenți față cu toți aceia, care se simțiau destul de tari, ca să-și permită a fi agresivi în materie de conștiință religioasă.

Cele mai puternice dovezi despre aceasta ni le dau chiar catolicii, care în deosebitele timpuri au căutat și găsit adăpost în țările românești, poate să ni le dea însuși Monseniorul Palma.

Un scaun arhiepiscopesc romano-catolic de București nu există. A existat încă din cele mai vechi timpuri un scaun episcopesc la Nicopoli. Pe la începutul secolului trecut, în timpul domniei Habsburgilor asupra Olteniei, acest scaun episcopesc și-a mutat reședința la Craiova. În urmă, după încetarea domniei habsburgice, reședința episcopului de Nicopoli s'a mutat la București. Acum câțiva ani, în sfîrșit, Monseniorul Paoli, cel din urmă episcop de Nicopoli, a fost ridicat la treapta de arhiepiscop.

Toate aceste s'au petrecut, fără-ca să se fi produs vre-un resentiment în țeară, și aș dori să știu, unde mai este o altă țeară, în care ele se pot petrece tot astfel, unde, în Europa, biserica romano-catolică mai poate în țeară acatolică să mute scaunele episcopesci, ba să înființeze chiar arhiepiscopii, fără-ca să întîmpine vre-o greutate. Românii, care atît de mult s'au luptat pentru legea lor, știu cît de scumpă îi este fiesce-căruia legea lui, cît de mare este nedreptatea ce i-se face aceluia, pe care nu-l lăsăm în legea lui și cît de puțin creștinească e pornirea de a face asupra cuiva presiune în materie de conștiință religioasă; de aceea ei totdeauna le-au dat celor de altă lege: Fa-ceți ce voiți, arangiați-vă cum vă vine mai bine la îndemână, numai nouă să ne dați pace, numai să fiți și voi toleranți față cu noi, numai să nu sădiți în țeară sămînța turburării.

Și nu este desigur în firea poporului român nimic mai nobil ca această trăsătură de nemărginită toleranță, acest necondiționat respect față cu individualitatea fiesce-căruia.

A fost o lipsă de tact pastorala Monseniorului Palma, desigur o lipsă de tact, însă nu mai mult, așa trebuie să credem.

Nu voi cerceta, ce anume a putut să-l împingă pe distinsul Prelat la acest pas mai mult ori mai puțin agresiv, cine a putut să-l îndemne, cine să-l încurajeze. Ori-și-ce om bine informat asupra stărilor din România va trebui însă să recunoască fără de rezervă, că este în România trebuința de propagandă religioasă. În cele din urmă decenii sentimentul religios a slăbit mult în întreaga societate europeană și desigur numai în puține părți ale ei mai repede ca în România, unde au străbătut atâtea idei nerumegate, încât astăzi se găsesc rar oameni, care se interesează de cestiunile bisericesci și înțeleg importanța religiei în dezvoltarea socială.

Tocmai acesta era însă pentru Monseniorul Palma un destul de puternic cuvînt, ca să nu între în conflict cu episcopatul pămîntean.

Dacă a slăbit sentimentul religios, în România, ca pretutindenea, vinovați sînt în prima linie episcopii și păstorii sufletești în genere. Ei n'au fost la înălțimea vocațiunii lor, n'au avut destul zel, destulă abnegațiune, destulă pregătire, ca să poată combate cu succes propaganda anti-creștină făcută decătră nisece oameni neastîmpărați,

cu deosebire stăruitori și adese-ori înzestrați cu multă știință și multe calități eminente.

Trebuie să recunoaștem, că dintre toate bisericile cea catolică a fost și este cea mai bine organizată pentru această luptă în contra necredinței: ea a știut mai bine să adune puterile, să le desvolte și să le disciplineze. Aceasta însă nu-i dă cătuși de puțin dreptul de a se pune mai presus de celelalte biserici, deoarece tocmai în Franca catolică sentimentul religios e mai slăbit ca ori-și-unde. Și dacă Monseniorul Palma ar fi voină să-și facă României serviciul de a cultiva sentimentele religioase ale pămîntenilor, Înalt Preasfinția Sa Părintele Primat Calinic ar avea unde să-l trimită, ca să-și desvolte zelul propagator.

Nu mai trebuie astăzi să se facă deosebire între catolici și ortodoxi. E creștinismul el însuși, e chiar religiozitatea, chiar credința în țesă generală este pusă în joc, și noi toți, care ținem la tradițiunile creștinesci, sîntem pîtrunși de importanța religiei și înțelegem, de ce a creștin și trebuie să creadă omul ceea-ce nu poate să pîtrundă cu mintea lui nemernică, noi toți, catolici ori ortodoxi, trebuie să ne unim și să punem cea mai bună parte din sufletul nostru, ca să combatem propaganda anti-creștină și să le păstrăm fraților nostri credința, care ea singură poate să-i mîngăie în oarele de restriște, atît de dese pe acest pămînt, ea singură poate să-i țină în disciplină și să pună frîu re-lelor porniri, cu care sînt osîndiți a se lupta în clipa lor de viață.

Ori-și-ce conflict ivit între noi este ca un fel de spîrtură în zidul cetății sfinte, pe care o apărăm, căci dușmanii bisericii nu fac deosebire între catolici și ortodoxi, ci saltă de bucurie, cînd pot să strige mulțimii nepricepute: „Uite, cum se ceartă popii între dînșii! eată ce a dîs un popă despre celalalt popă!“

Sîntem înainte de toate creștini, închinători ai aceluiași Dumnezeu: să nu scoatem la iveală micile deosebiri dintre noi, care de cele mai multe-ori n'au nici o importanță practică.

Numai dar' cu mîngăiere sufletească a putut să citească tot creștinul adevărat răspunsul Primatului României la pastorală Monseniorului Palma.

„Am expus toate cele de mai sus, — ție Înalt Preasfinția Sa, — ca să arăt iubitorilor mei fii duhovnicesci, că ei nu trebuie să se neliniștească de cuvintele cărții pastorale amintite, căci creștină noastră temeinică și nestrămutată cătră sfînta noastră biserică va întări totdeauna și în veci pacea noastră internă și speranța ce avem cu toții în mila și bunătatea nemărginită a Domnului și Mîntuitorului nostru Isus Christos. Ear' Monseniorul Palma ar face bine să-și aducă aminte, că biserica latină a trăit și trăiește în România nesupărată de nimeni, numai grație spiritului de toleranță adevărat creștinească a creștinilor ortodoxi.“

Să cultivăm acest spirit de toleranță creștinească, decorul nostru, titlul de nobleță al neamului nostru, căci noi scim din propriile noastre suferințe, cum intoleranța închide toate inimile și cum numai prin toleranță putem să ne croim cale largă în viața popoarelor.

Și de aceea, cînd porniri de intoleranță se ivesc în mijlocul nostru, trebuie să sărim cu toții, ca să le înăbușim, căci ele sînt ceva străin de noi, ne despart de părinții nostri, ne duc contra menirii noastre istorice. Nu mai e vorba aici de religie, nici de situațiuni momentane, ci de cel mai mare interes național al nostru: decănd ne-am ivit în lume, trăim mereu în mijlocul unor popoare cu deosebire intolerante, ne luptăm mereu cu ele și ceea-ce are să ne distingă și să ne pună în istorie mai presus de ele, este spiritul nostru de toleranță, neîndoioasa noastră iubire pentru adevăr și dreptate.

Și nu a putut să treacă regretabilul conflict, fără-ca să se ivească în presa română manifestățiuni, care trebuie să-l jig-nească pe creștinul român. Oamenii sînt mulți și de multe feluri, și lesne se întemplă, ca unul să meargă prea departe în rîvna lui cea bună ori altul să profite de ocaziunea ce i-se dă, spre a emite idei, care nu pot să-i aducă decăt rău societății. Mă voiu mîrgîni la o singură manifestățiune de felul acesta, care ea singură va trebui să producă la toți creștinii adevărați impresiunea, că nu a fost cătuși de puțin oportună pastorală Monseniorului Palma.

Ioan Slavici.

Revistă politică.

Sibiin, 8 Iulie st. v.

„Armee-Verordnungsblatt“ dela 16 Iulie n. conține deja autograful împărețesc, care dispune pensionarea comandantului general din Pesta baron Edelsheim-Gyulai. Autograful e de următorul cuprins:

„Iubit general de cavalerie baron Edelsheim-Gyulai! După-ce, satisfăcînd cererii Dtale, dispun binemeritata Dtale pensionare, îmi exprim pentru excelențele și însemnatele Dtale servicii, ce cu devotament le-ai prestat de mulți ani încoace atît în războiu, cît și în timp de pace, și îndeosebi pentru meritele, care ți-le-ai cîștigat pentru desvoltarea cavaleriei mele cea mai deplină a mea recunoștință, și drept dovadă a acesteia îți acord fără taxă marea cruce a ordinului meu Leopoldin cu decorația de războiu a crucii de cavalerie. Ișl, la 13 Iulie 1886. Francisc Iosif m. p.“

De urmaș al baronului Edelsheim-Gyulai s'a numit inspectorul general de cavalerie contele Nicolau Peiacevich drept comandant al corpului de armată IV și general-comandant în Pesta.

Același număr al monitorului militar publică și numirea generalului Janski de comandant al diviziunii de infanterie nr. 10 din Iosefstadt în Boemia.

Prin aceasta s'a dat armatei noastre cuvenita satisfacție.

Cum rămîne însă acum cu dl Tisza și cu autoritatea parlamentului ungar?

„Journal des Débats“ împărtășește, că lordul Rosebery a adresat guvernului rusesc un protest foarte categoric în contra desființării franco-portului Batum. Anglia declară, că articolul 59 al tratatului de Berlin ar fi un angagiament pentru Rusia, și astfel o interpretare contrară a aceluia ar fi inadmisibilă. Anglia privește în pasul Rusiei o flagrantă violare a tratatului. Celelalte puteri — ție foaia franceză — arată un mare indiferentism față cu această afacere.

Răspunsul Porții la nota rusească, care aduce la cunoștință ridicarea porto-francului Batum, s'a expedit deja. Poarta declară, că ea în această cestiune lasă înțaietatea concepțiunilor Angliei.

„Novoie Vremia“ scrie, că în Vest se pare a fi uitat oamenii, că ori-ce sancțiune a unei hotărîri adusă de monarhul rusesc prin guvernele din străinătate ar implica o violare a dignității rusești. Exprime-se această dorință în ori-ce formă, Rusia nici cînd nu ar lua-o în serios. Astfel puterilor, care se simt jignite în interesele lor prin desființarea articolului 59 al tratatului de Berlin, nu le rămîne altceva, decăt să recunoască *fait accompli*-ul. Dacă însă s'ar întempla, ca una dintre puteri să protesteze în contra închiderii porto-francului Batum, Rusia va trebui să-și apere drepturile cu armele. La acest mijloc extrem însă doar' nu va sursura nimeni.

După-ce în Anglia numai nouă alegeri sînt încă de a se efectui, rezultatul final se cam poate deja constata. Casa de jos va consista, precum se prevede, din 317 Tori, 75 Unioniști, 192 Gladstoneani și 86 Parneliți. Pe baza acestui rezultat cabinetul e decis a se retrage fără amănare. Lordul Salisbury va forma un nou cabinet fără cooperarea unionistilor, care au denegat înțrarea în cabinet, nevoind să înțreprindă nimic, ce ar pute să provoace o neînțelegere între ei. Afară de aceea nu sînt dispuși a face vre-un pas, care le-ar îngreuna reîntoarcerea la partidul liberal.

O voce oficioasă despre pensionarea generalului baron Edelsheim-Gyulai.

„Fremdenblatt“ publică în această cestiune un articol, din care extragem următoarele pasaje interesante:

„Se cunoaște poziția armatei în Ungaria; există încă dincolo de Laita elemente, care sînt străine, fără de încredere, ba chiar răuvoitoare față cu armata comună; ele țin morțiș la aspirațiuni, care se învîrt afară de constituțiune și țințese la lărgirea acelei legături intime, care leagă amîndouă părțile monarhiei habsburgice; ele cu plăcere se folosesc de ori-și-care și de cel mai nefericit și mai ne-cuviincios privilegiu, spre a sgdui armata comună, acest scut al imperului, spre a submina

vađa ei în țeară, spre a răpi armatei comune simpatiile populațiunii moderate și prevădătoare. Istoria celor din urmă ani cunoaște mai multe episoade, în care s'a manifestat rău acoperita opintire, de a viri ura în contra armatei, care aparține întregului imper și care scutesce întreg imperul; înainte de asta cu vre-o câteva săptămîni am făcut în aceasta privința trista experiență și am înmormîntat un *affair*, care s'a prefăcut într-o afacere diplomatică și care în sfîrșit s'a pierdut în sîlbaticie excese de stradă.

„Între asemenea împregiurări este lipsă de un om de orară putere de lucru și energie, de un caracter ferm și cu un tact pururea bun, spre a susține în Ungaria punctul de vedere al armatei comune, al unei instituțiuni, ce stă afară de uneltirile și sforțările politice. Comandantului-general de până acum din Budapesta nu i-s'a putut nega adevărul, că el în decursul multor ani a priceput să încungiure multe stănci, ce i-s'au pus în cale. El chiar, severul general de călărași a devenit în Budapesta o leacă de diplomat și a ajuns chiar în cercurile extreme maghiare la o anumită popularitate. Multe „afaceri“ au fost produse de el, fără de a se fi poticnit ici ori cole; cea mai penibilă afacere avea însă să o petreacă aproape imediat înainte de a se retrage, și chiar aceasta a luat astfel de dimensiuni, care i-au ridicat importanța mult peste cea a deselor „afaceri militare“ din Ungaria. Nu cutezăm să hotărîm, dacă în urma acestor penibile incidente, care au atins atît de aproape vađa și onoarea întregii armate și care nu s'a putut provoca în mod îndatînat, comandantul își va dori liniște. Pe general îl vîd oamenii cu viu regret despărțindu-se de ceilalți activi generali, între care numele lui nu se va uita și totdeauna se va aminti în onoare. Acela, care îi ocupă locul, e pentru acesta chîmăat prin rangul, meritele și însușirile lui personale. Generalul de călărași asemenea antecesorului lui, contele Peiacevici e un soldat întreg, energic, probat într'un post greu, om încreșut al Monarhului și cunosător al împregiurărilor, între care are de aci înainte să lucreze. Prin aceasta e designată și misiunea, pe care o primesc, și cel-ce în Ungaria cuprinde cum se cuvine patriotismul, va cinsti acea misiune și va sprigini cu simpatie pentru armată, pentru acest scut de fer al patriei pe cel-ce o are.“

„Și „Armee-Verordnungsblatt“ mai numește încă un nume, care înainte cu câteva săptămîni s'a numit foarte des și a fost centrul discuțiunilor politice. Generalul maior Janski deodată cu comandantul seu de corp se despărțesc de comanda brigădei sale din Budapesta, pentru a primi într'un district teritorial din Boemia un cerc de activitate militară mai înalt, mai larg. Se impune dela sine ideea, că aceasta este cea mai naturală soluțiune a cestiunii, care nu voia să dispară dela ordinea țării, până cînd viitorul acestui general distins prin cunoștințele și virtuțile sale militare, care fără voie a devenit eroul unei afaceri politice, nu a fost decis. Prin această transferare a generalului într'un post mai înalt dar' afară de teritoriul Ungariei, s'a ținut cont de meritele și talentele lui Janski, pe care armata comună nu voiesce să-l peardă, cînd tot omul trebuie să fie la locul seu și s'a dat ocaziune să-și desvolte mai departe talentele sale acest bărbat, care după penibilele neînțelegeri și mai penibilele scene de stradă din Budapesta a fost vrednic să i-se dea oare-care satisfacțiune. Totodată însă prin transferarea generalului în partea dincoace a monarhiei s'a prevenit ori-și-ce exploatare tendențioasă a acestei denumiri și ori-și-ce privilegiu pentru alte excese și tumulte. Cred că putem spera, că acest sfîrșit în toate direcțiunile satisfăcător al „afacerii Janski“ va afla mulțumirea și consimțămîntul tuturor. Spiritul iritat dincolo de Laita a făcut de mult loc unei contemplări liniștite și prudente a lucrurilor; multe simptome îmbucurătoare ne prevestesc, că în cîrînd se va restabili buna înțelegere cu armata, dorită de toți patrioții adevărați. Dacă Maghiarii își vor da silința să cunoască ținuta loială și corectă a armatei comune, care nu neagă prezentul, ci cu cuvîntul și cu fapta îl recunosc, vor trebui să o prețuească, atuncia însă nu mai poate exista în Ungaria „cestiunea armatei!“

Cîteva cuvinte despre cestiunea naționalităților.

De Ludovic Mocsdry.

(Urmare.)

Înzadar au fost toate cele făcute în interesul maghiarizării, între care și pustiirea, care s'a întemplat în instituțiunile noastre liberale. Pentru-că este mai presus de toată îndoeala, că

maghiarizarea a fost motorul principal la toate schimbările, care s'au făcut în direcțiunea centralizării. Deși nu s'a spus cu ton tare, dar s'a șoptit mereu dela început, că trebuie să concentrăm în mână maghiară puterea, care prin transacția dela 1867 am recăpătat-o. Aceasta acum nu se mai șoptește, acum se spune cu ton tare. Între aceia, care au început dărîmarea gradată a instituțiilor noastre liberale, vor fi fost și oameni, care în mod sincer au profesat principiile politice ale presiunii asupra naționalităților, dar' au fost și mai sînt încă simplii centralisti, care cestiunea naționalităților au întrebuințat-o numai ca pretext, pentru a ajunge mai ușor la scop. Și durere! opinia publică a înghițit acest venin și ce a mai rămas astăzi din sistemul nostru de guvernare liberal fără păreche? Ungaria a încetat a mai fi astăzi patrie libertății! Pentru nimica și ear' pentru nimica! Cu cât a înaintat prin ruina liberalismului opera maghiarizării? Dar' ova tot câștigăm: perdem posibilitatea de a pute mulțumi pretensiunile naționalităților fără paguba unității statului.

Poate-se închipi politica mai întoarsă, mai nefericită ca aceasta? Și chiar această politică a primit un impuls nou prin mișcarea cu societățile de cultură; ea este adusă pe terenul social, pentru-ca fiecare să poată face asupra naționalităților presiune în sensul acesta, întrucât îi va fi cu putință, ear' maghiarimei îi este cu putință în sute de moduri, căci în țeara aceasta al ei este statul, a ei puterea și gloria. Și pe această presință a societății se va răzima acuși și lumea oficială, care nu numai că nu cutează a se pune în contra curentului, ci din contră îi măgulesce și nu-și va trage la răspundere indivizii ei, care se provoacă la presiunea opiniei publice.

Cu ocaziunea discuțiilor asupra creditului suplimentar, am pățit-o, că guvernul lui Tisza a voit să facă opinia publică responsabilă pentru ruina financiară; se ferească Dumnezeu să nu ajungem ei acolo, ca dacă în politica de naționalitate se va întâmpla un „Krach“, guvernul să se provoace ear' la presiunea făcută de opinia publică.

Că guvernul Tisza măgulesce șovinismul, nu suferă nici cea mai mică îndoială. Cum se nu o facă un guvern, care basa existenței sale o caută în aceea, ca să se acoperă din toate părțile, din care poate aștepta rezistență serioasă, dar' și spriginire puternică. El se face plăcut curții, clerului, magnaților și Ovreurilor; trebuie deci să se facă prin ceva plăcut și publicului celui mare, pe ai cărui umeri încarcă atâtea poveri! Ce s'ar pute întrebuința în contra guvernului ca mijloc mai puternic de corășire decât acusa, că acesta părăsese naționalitățile! S'au și făcut în câteva rînduri încercări de felul acesta, dar' se înțelege fără nici un rezultat.

Și nici nu pot avea astfel de încercări nici un efect, pentru-că guvernul și partidul seu încă lucră în direcțiunea aceea. Aceasta e necazul, că în această privință nu există deosebire de partid, că celelalte partide se întrec cu guvernul, care se face curentului început față mai prietenoasă. Până acum însă gloria este a opoziției moderate. Conte Albert Apponyi a făcut mișcării cu „kultur-egyilet“-urile acel serviciu, că a formulat „unitatea în cultură“ și împreună cu Desider Szilágyi au amenințat naționalitățile cu abrogarea legii pentru naționalități dela 1868. Conducătorul plin de spirit al opoziției moderate încă nu s'a ocupat în mod serios cu cestiunea naționalităților, dar' în lunga luptă s'a legat atîta de dînsul din politica de corășire a lui Tisza, încât în menagiarea șovinismului l'a întrecut pe acesta.

(Va urma).

Bucovina și convenția comercială cu România.

Cetăm în „Revista Politică“:

Aproape 7 milioane!

Eată pierderea ce o suferă Bucovina prin încetarea relațiilor comerciale cu România.

Anume am lăsat să treacă o bucată de timp, ca să se liniștească spiritele, să se lămurească lucrul și să ne informăm cât se poate de bine asupra acestei cestiuni, ca să ne putem pronunța în cauză. Lucrul, ce-i drept, s'a lămurit, și de informat încă ne-am informat cu deamănuntul, dar' spiritele nu s'au liniștit, și nici nu se vor liniști, căci lovitura ce a primit-o comerțul nostru și mica noastră industrie din țeară prin încetarea convențiilor cu statul vecin, este prea mare și urmările ei nefericite taie prea adînc în carnea poporului bucovinean încât să se poată liniști.

Unde te întorci, nu auzi decât plângeri asupra stării nenorocite, în care se află întreaga populațiune, căci fără deosebire sufer toate stările sociale în urma stagnațiunii generale a afacerilor comerciale și industriale.

Bucovina dela anul 1775 încoace a fost în strînse legături comerciale cu România, și aceste legături nu au fost până acum întrerupte nici odată; nici nu-i trecea cuiva prin minte, că aceste legături vor pute fi cândva curmate și de aceea nici țeara nu s'a gândit până acum la mijloacele cu care s'ar pute delătura rēul ce ne bîntuie acum, nici guvernul nu a cugetat la aceasta până acum, în ultimul moment, unde începe să cerce cu un experiment și cu altul, ca să paralizeze nenorocirea, ce a venit asupra noastră.

Până acum aceste experimente n'au avut nici un rezultat dorit, și nici nu credem, că va fi ușor de a înlătura rēul de care suferim.

Este lucru vederat, că și țeară și guvern au fost surprinși de fatalitatea evenimentelor din urmă, și hotărîndu-se curmarea relațiilor comerciale cu România, am rămas deodată cu toții uimiți de starea fatală, în care am intrat.

Dacă am pute scușa țeara, că nu s'a pregătit de cu vreme, ca să îndepline relele ce au dat preste noi, nu am pute scușa tot așa și pe guvernul nostru, care scia când expiră convențiunea și a cărui datorință era să cugete de cu vreme la toate urmările, la toate eventualitățile ce putea aduce cu sine expirarea acestei convențiuni.

Nu s'a făcut însă nimic și experimentele ce se încearcă acum, numai după un timp mai îndelungat vor pute aduce roadele dorite.

Dar' până atunci?

Până atunci întreaga Bucovină și o mare parte a Transilvaniei va plăti scump, foarte scump închiderea hotarelor noastre dinspre România și va suferi pierderi imense, ca să câștige Galia și Ungaria, căci nu mai încapă îndoială, că guvernul nostru a cedat presiunii guvernului maghiar și stăruinței deputaților din Galia și fiind prea slab a se împotrivi acestor presiuni, s'a hotărît să curme relațiile comerciale, fără să stabilească măcar un mic timp de tranziție și fără să pregătească remediile pentru înlăturarea rēului ce se apropia de noi.

Astfel Bucovina pierde 6½ milioane. Deputatul nostru baronul Victor Stîrcea într'o cuvîntare strălucită ținută în camera deputaților din Viena a arătat aceste pierderi cu datele statistice în mână și a dat expresie viuă plîngerilor generale din țeară, dar' datele statistice nu dau suma tuturor pierderilor ce le suferă poporul nostru, căci nu consideră și cărușia din care trăiesc cea mai mare parte a muntenilor noștri, și care acum a încetat cu totul. Munteanul până acum căra până la stațiunile de export var, cement, sticlă, scînduri, lemne, trăsuri și alte obiecte de industrie, ear' întorcîndu-se acasă, lua în cărușie păpușoi și altă pâine, și era astfel neîntrerupt ocupat. Dacă vom lua în privire câștigul ce-l avea populațiunea prin cărușie, vom vedea, că pierderile ce le suferim, întrec cu mult suma de 7 milioane.

Când se vor compensa sau când se vor delătura aceste pierderi? Ne temem, că până atunci poporul nostru destul de sărac va săraci și mai mult, și sîntem încredințați, cumcă numai prin învoirea convențiunii cu România se vor delătura pierderile ce le suferim.

Din procedura de până acum a guvernului nostru am pute trage concluziunea, că voeșce să silească pe România să ceară reînnoirea negocierilor, căci altfel nu am înțelege întrebuințarea atîtor suprataxe, oprirea totală a transiției și alte îngreunări vamale. De-și va ajunge guvernul astfel scopul seu, este altă întrebare, ear' cea mai însemnată întrebare este ori de va fi guvernul unguresc înțeles cu reînnoirea convențiunii. După purtarea guvernului român s'ar pute crede, că este gata a reînnoi negocierile. Aceasta se vede din legea votată înainte de închiderea camerelor legiuitoare, prin care se autorizează guvernul a încheia convențiuni provisorii cu statele străine.

În interesul tuturor stărilor din Bucovina dorim, ca guvernul nostru să profiteze cât de curînd de autorizațiunea amintită a guvernului român și să încheie deocamdată o convențiune provisorie cu dînsul.

Cronică.

Logodnă în casa imperială-regală.

Archiducele Otto, al doilea fiu al fratelui Maestății Sale, Archiducelul Carol Ludovic, s'a logodit cu princessa Maria Iosefa de Saxonia. Archiducele mire este născut în 21 Aprilie 1865, ear' princessa Maria Iosefa în 31 Maiu 1867.

*

Schimbări în armată.

Din incidentul pensionării comandantului de corp a generalului de cavalerie baron Edelsheim-Gyulai și a numirii în locul acestuia a generalului de cavalerie conte Pejacevich, s'a numit în locul acestuia din urmă inspector general al cavaleriei locotenent-mareșalul prințul Leopold Croy fost comandant al diviziei de infanterie Nr. 10, ear' la comanda numitei divizii s'a înaintat generalul-maior Ludovic Janski. În locul lui

Janski este numit comandant la a 61 brigadă de infanterie colonelul cav. de Neuwirth, fost comandant al reg. 54 de infanterie, ear' la comanda acestui regiment s'a înaintat colonelul de Brosch.

*

Capelani militari în rezervă sînt numiți domnii Virgiliu Olteanu și Ladislau Pop, preoți ai diecesei gr-cat. din Gherla.

*

Focul de artificii al pirotehnicului Stuver. În urmă timpul a conces aseară ținerea acestei producțiuni. Putem dice, că pirotehnicul Stuver a corespuns așteptării publicului; căci astfel de spectacol, cum a fost cel de aseară, nu credem să mai fi vădut încă Sibiuului. Amatorii artei pirotehnice vor săi aprea efectul rachetelor, al bombelor și al celorlalte artificii ale dlui Stuver. Dar' și acesta credem, că va fi pe deplin mulțumit cu publicul Sibian, căci terenul destul de mare al societății de pătinat a fost cu desăvîrșire plin de oameni.

*

Calătorie de exercițiu. Mai mulți ofițeri din școala de războiu au sosit ieri aici sub conducerea colonelului din statul maior general Horsetzky de Hornthal. Dînsii au vizitat pasurile din valea Hațegului, de aici vor merge la pasul Turnul-Roșu și apoi mai departe la celelalte pasuri ale Transilvaniei.

*

Dela universitatea din Budapesta. Un raport al lui „Pester Lloyd“ ne comunică, că în semestrul trecut numita universitate a fost cercetată de 3255 ascultători ordinari și 2196 extraordinari. Din acestia, dice guvernamentalul nostru, 3196 au fost Unguri, 13 Croați, 32 din celelalte țeri ale monarhiei și 14 din străinătate. Sub Unguri, se înțelege, sînt subsemați și Români, Serbi etc., despre care nu ne spune în ce număr au participat. Ca profesori au funcționat 70 ordinari, 23 extraordinari, 69 docenți privați, 30 asistenți, 13 suplenți și 1 măestru de scrimă. Ministrul instrucțiunii publice Trefort a ordonat, ca pe viitor anuarul și planul de învățămînt al universității să se publice prelungă cea maghiară și în limba latină.

*

Defraudare. În comuna Panatul-Nou, comitatul Aradului, s'a descoperit o defraudare în stil mare de bani. Cercetarea făcută a dovedit, că suma defraudată trece preste 30.000 fl. v. a.

*

Ear' defraudare! Ni se trimit spre publicare următoarele: „În în luna lui Martie a. e. s'a descoperit în comuna Ludișor, comitatul Făgărașului, o defraudare de 600 fl. v. a. din averea comunală. Defraudanții se cred a fi „Antistia comunală“. S'a făcut cercetare prin dl pretor al cercului, care după-ce a cernut rațiunile comunei pe 3 ani prin ciur, singur s'a convins despre banii defraudați. Ce rezultat va avea cercetarea făcută, minemna nu poate ști, până acum se vede, că fostul notar e suspendat, ce va fi cu vice-notarul și cu ceilalți membri, se va vedea; dar' se pare, că dl pretor a depus cauza la un loc, de unde diuă cu lumina aprinsă se nu o mai poată afla.

*

Secerîșul în Ungaria. Din rapoartele diarelor din Budapesta aflăm, că secerîșul în Ungaria este terminat aproape pretutindenea și că în cantitate și calitate este mulțumitor.

*

Cas de moarte în opera din Viena. În decursul reprezentațiunii de Sămbătă în opera imperială din Viena a murit în urma unui atac de apoplexie consilierul guvernial F. Wiedl, un bătrîn de 80 ani, care se afla într'o loge în societatea feciorului seu.

*

Cutremur de pămînt s'a simțit ieri dimineața la oarele 6 și 48 minute în orașul Poșan. Cutremurul a ținut câteva minute.

*

Emigrarea Ovreurilor din Iași în America continuă în fiecare Marți și Vineri. Astăzi cu trenul de dimineață au plecat, spune „Liberalul“ dela 2 Iulie v. vre-o 80, ear' cu trenul de patru vre-o 40. Îmbulzeala la gară atît dimineața, cît și seara a fost mare din cauza rudelor și cunoscuților celor ce migrează, care au venit să le ureze drum bn.

Varietăți.

(Turnul de 300 metri al expozițiunii din Paris.) D-nii E. D. Becquerel, membru al institutului; Mascart, directorul biroului central meteorologic, și G. Berger, președintele societății internaționale a electricianilor, a adresat ministrului de comerț și de industrie al Franței o notă în privința precauțiilor ce trebuie bine luate pentru a protege turnul Eiffel în contra trăsnetului. Ei constată, că turnul metalic de 300 metri, a cărui construire este proiectată a se face în „Champs-de-Mars“, va pute să joace rolul de un mare paratoner, care să protegă o mare întindere în giurul lui, cu condițiunea, ca masa metalică să fie în perfectă comunicațiune cu stratul aquifer de sub pămînt prin mijlocul de conductori, cari să dea o mare cantitate de fluid electric și să asigure totodată scurgerea lui în Țările de furtună. Grație acestor precauțiuni, dice ei, interiorul edificiului, cu personalul care se va afla în el, va fi cu totul asigurat în contra oricărui accident, care ar pute să provină din dese trăsnete, ce ar lovi părășii turnului la diferite înălțimi. Semnntarii notei vor prescrie oricari măsuri pentru a realiza neisolarea turnului; mai mulți conductori legați la basa turnului vor

conduce fluidul electric în puțuri. Cât pentru partea exterioară a edificiului, se vor protege părțile unde se va afla publicul prin paratonere oblice puse la fiecare din cele patru unghiuri ale balcoanelor. Se va pute pune asemenea în virful turnului un paratoner vertical ascuțit de o înălțime potrivită. Va fi asemenea necesar, dice d-nii Mascart, Becquerel și Berger, ca lucrările destinate a asigura neisolarea turnului să fie începute deodată cu lucrările de fundațiune ale socilor, pentru a face astfel, ca lucrătorii să nu fie expuși la nici un accident de trăsnet, când construcțiunea ar ajunge la o înălțime oare-care.

(O ciudată anecdotă.) Diarul „Le Constitutionnel“ din Paris publică o ciudată anecdotă puțin cunoscută, după care cauza căderii primului imper ar fi fost o simplă greșeală tipografică. Această particularitate, dice foaia parisiană, este menționată într'o notă cetită la 20 Martie 1836, la Academia regală din Rouen, de Berger de Xivrey, asupra „primelor încercări tipografice“. La epoca, în care Napoleon I făcea nise proiecte gigantice asupra alianței sale cu împăratul Alexandru, „Le Moniteur journal de l'Empire“ publică un articol, în care se dicea, vorbindu-se de cei doi monarhi puternici: „Acesti doi suverani, a căror unire nu poate fi decât invincibilă. . . .“ Cele trei litere din urmă ale cuvîntului „unire“ (union) cădînd pe când se punea în pagină, Țarul ceti cu indignațiune: „Acesti doi suverani, din cari „unul“ (l'un) nu poate fi decât invincibil. . . .“ Erata, care apărî în numărul viitor, îl mânia și mai mult, și demersurile oficioase făcute pentru a arangia lucrurile, nu ajunseră la nici un rezultat favorabil. Astfel, o împăcare între cei doi împărași deveni pentru totdeauna un lucru cu neputință, în urma acestei nenorocite greșeli de tipografie.

Bibliografie.

Calătoria lui Stanley prin Africa centrală (1874—1877.) Povestită cu deosebire pentru tinerime de R. Roth. Traducere de Andrei Bărsănuș, profesor în Brașov. Cu portretul lui Stanley, alte opt ilustrațiuni și o chartă. Brașov, 1886. Tipografia Alexi. — Se află de vîndare la librăria N. I. Ciureu în Brașov.

*

„Amicul Familiei“. Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Apare în 1/13 și 15/27 Ți a lunei. Gherla, 1/13 Iulie 1886. Anul X. Nr. 13. Sumar: Excelenței Sale Dr. Ioan Ev. Vancea de Buteasa (poesie), de George Simu. — Babetă. Roman (urmăre), de Teochar Alexi. — Visul meu (poesie), de Paulina C. Z. Rovinariu. — Tinera farmaceutică și bătrîna vrăjitoare (ilustrațiune). — Gînduri zadarnice. Novela populară (fine), de George Simu. — Numeri 76 și 77. Narațiune istorică de I. Tanco. — Diverse. — Bibliografie. — Posta redacției.

*

„Asociațiunea“. Revistă economică-literară. Ese la 1 și 15 a fiecărei luni. București, 1 Iulie 1886. Anul I. Nr. 1. Sumar: Scopul revistei. — Asociațiunea. — Despre societățile de ajutor reciproc. — Societatea funcționarilor publici. — Tudora, poveste. — Cîteva cugetări. — Directorul acestei reviste e dl Basilie C. Livianu.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

(De alaltăieri.)

Paris, 17 Iulie n. Duelul între ministrul de războiu Boulanger și Lareinty a avut loc în Maudon. Prima împușcătură a lui Lareinty nu a nimerit, ear' după aceea Boulanger a puscat în aer. La reîntorcerea ministrului de războiu, poporul a aclamat ministrul în mod frenetic.

(De aji.)

Londra, 19 Iulie n. Alegerile, afară de trei pe insulele Shetlandian, sînt terminate. Sînt aleși în parlamentul nou 317 conservatori, 76 unionisti, 191 Gladstone-ani, 86 Parnelliți. „Daily News“ comunică scirea, că cabinetul se va retrage imediat fără a mai aștepta întrunirea noului parlament. „Morning Post“ spune, că protestul englez referitor la afacerea portului Batum s'a trimis cu un curier special și se află deja în mâinile guvernului rus.

Niș, 19 Iulie n. Comisiunea verificătoare a scupcinei a hotărît anularea deputaților aleși în mod ilegal, acestia până la hotărîrea definitivă a scupcinei sînt excluși dela ședințe. Scupcina a ales pe Pavlovici cu 87 contra 40 voturi de president și pe Zimici de vice-president. Ambii au obținut aprobarea regelui. Deschiderea festivă a scupcinei prin un mesagi regal se întimplă astăzi.

Roma, 19 Iulie n. Cipriani, fost condamnat la robie pe galere, a cărui alegere de deputat a fost anulată, la a doua alegere a fost reales atît în Ravenna cît și în Forli.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

- 9 Septemvrie a. c. imobilele lui Carol Schwarz decătră trib. reg. din Sibiu.
- 11 Octomvrie a. c. imobilele lui Alexandru Vuchetici, decătră trib. reg. din Cchichinda-mare, în comuna „Cseney“.
- 6 și 7 August a. c. imobilele lui Victor Toldalagi conte decătră trib. reg. din Murș-Oșorheiu.
- Imobilele lui Ioan Turcsi, decătră trib. reg. din Sătmár-Nemeti, în comuna „Madarász“: în 2 August și 2 Septemvrie a. c.
- 25 August a. c. imobilele văduvei lui Iosif Buda (din „Keresztény-Almás“) decătră trib. reg. din Deva.
- 8 August a. c. imobilele v. Maria Mihailovici și ale lui Luca Iovanovici decătră trib. reg. din Neoplanta.
- 16 August a. c. imobilele lui L. Magyari decătră trib. reg. din Brașov.
- 29 Iulie a. c. imobilele lui Gavriel Schwarz decătră jud. cerc. din Vêrșet.

Edicte:

- A se insinua pretensiunile în 45 de zile:
- la rămasul după Antoniu Ispovnici, la trib. reg. din Chichinda-mare;
- la rămasul după Andreiu Floca (din „Keszler“) la trib. reg. din Elisabetopol;
- la rămasul după George Müller, la jud. cerc. din Sighișoara;
- la rămasul după Ioan Schubert, la trib. reg. din Zălau.

Citațiuni:

- Francisc Kis, a cărui ubicațiune nu se scie, se provoacă a se insinua într'un an la trib. reg. din Becicherecul-mare.
- H. Preisch, a cărui ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se înfățișa într'un an la trib. reg. din Deva.
- Eređii după Nicolae Ienuica (din Sasca-rom.), a căror ubicațiune nu se scie, se provoacă a se insinua pe 6 Septemvrie a. c. la trib. reg. din Biserica-albă.
- Stefan Kracsik, a cărui ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se înfățișa pe 28 Septemvrie a. c. la jud. cerc. din Oravița.
- George Gyurko, a cărui ubicațiune nu se scie, se provoacă a se insinua pe 16 August a. c. la trib. reg. din Zălau.

Concursuri:

- Un post de notar public reg. în Gherla. Concursurile sânt a se trimite în 4 săptămâni la camera notarilor publici din Cluj.
- Mai multe posturi de servitori de poștă la direcțiunea postală din Oradea-mare. Concursurile se se trimiță în 6 săptămâni la direcțiunea postală de acolo.
- Un post de inspector la penitențiarul trib. din Odorheiu-săc. Concursurile sânt a se trimite până în 30 August a. c. la procurorul-suprem din Murș-Oșorheiu.
- Un post de învățătoareasă la școala sârbo-maghiară din comuna „Ulma“ (com. Timiș). Concursurile se se trimiță până în 7 August la

comisiunea administrativă a comitatului Timiș — în Timișoara.

— Un post de profesor de desemn la gimnasiul din Chichinda-mare. Concursurile sânt a se trimite până în 30 Iulie a. c. la vice-comitele com. în Becicherecul-mare.

Economie.

Piața din Brașov, 17 Iulie. Grâu hectolitru fl. 6.40, grâu mestecat fl. 3.50, secăra fl. 3.50, orđ fl. 2.60, ovēs fl. 2.10, cucuruzul fl. 3.80, mălaiul fl. 3.80, mazerea fl. 5.40, lintea fl. 6.20, fasolea fl. 3.—, crumpenele fl. 1.50 carnea de vită p. kilo 36 cr., carnea de porc 36 cr., carnea de berbec 28 cr.

Piața din Mediaș, 16 Iulie. Grâu hectolitru fl. 5.50 până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.30; secăra fl. 3.40 până fl. 3.60; orđul — până fl. —; ovēsul fl. 2.40 până fl. 2.50; cucuruzul fl. 4.— până fl. 4.25; semința de cânepă fl. 3.— până fl. 3.50; crumpenele fl. 1.20 până fl. 1.80; mălaiul hectolitru fl. — până fl. —; mazerea fl. 6.— până fl. 7.—; fasolea fl. 4.— până fl. 4.25; lintea fl. — până fl. —; chiminul (săcăreana) fl. 40.— până fl. —; sêu brut 100 kilograme fl. 20.— până fl. 26.—; lumini de sêu vârsate fl. — până fl. 46.—; unsoreea de porc fl. 55.— până fl. 60.—; slămina fl. 40.— până fl. 50.—; cânepa fl. 34.— până fl. 36.—; fânul fl. 2.— până fl. 2.40; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 36.—; spirtul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo — până 32 cr.; carnea de vițel 24 până 32 cr.; carnea de porc 40 cr.

Têrgul de rîmători în Steinbruch. În 17 Iulie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei — cr. până — cr. unguresci grei, tineri — cr. până 44.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușori 44.½ cr. până 45.½ cr., marfă țerănească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușoară 44.½ cr. până 45.— cr., românesci de Bakony, grei 42.— cr. până 43.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 43.— cr. până — cr., transito de mijloc 43.— cr. până — cr., transito ușori 43.— cr. până — cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4½ compenți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta dela 17 Iulie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — 74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.— până 8.30, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.80 până 8.20, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.— până 8.30, (de Baeska) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.— până 8.30, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.40 până 7.80.

Secăra (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.10 până 6.50. (Orđ nutreț): 60—62 Kilo fl. 5.10 până 5.15; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 6.80 până —. Ovēs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.10 până 6.50. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.10 până 5.15; de alt soi fl. 5.05 până 5.10.

Rapița fl. 9.— până 9.50; de Banat fl. 8.— până 8.50.

Mălaiu (unguresc): fl. 5.20 până 5.50.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.16 până 8.18 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.67 până 7.69. Secăra (primăvară) 69.½ Kilo fl. — până —. Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.11 până 5.13. Rapița (August—Septemvrie) fl. 9.½ până 9.½. Spirt (brut) 100 L. fl. 25.— până —.

LOTERIE.

Tragerea din 17 Iulie st. n.

Budapesta: 83 27 33 65 40.

Cursul pieței din Sibiu

din 19 Iulie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română . . . Cump. 8.52 vënd. 8.58
Lire turcesci " 11.20 " 11.30
Imperiali " 10.20 " 10.30
Ruble rusesci " 1.21 " 1.22

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor: Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuite în 2 Iulie 1886.

Vëndătorii	Cumpărătorii		Hectol.	Greut. libre	Prețul lei în aur	Observații
Chrisoveloni	G. Mendl	Porumb	4800	60 ³ / ₄	7.20	Șlep
Ilief	Petricioni	"	380	62 ¹ / ₂	7.20	Magazie
Gardeli	Chrisoveloni	"	2000	58	6.55	"
Sasu	G. Mendl	"	860	58 ¹ / ₄	6.60	"
"	"	"	960	60	7.—	"
"	"	"	1400	60 ¹ / ₄	7.05	"
"	"	"	2100	60	7.—	"
Davis	"	"	2500	59 ¹ / ₄	6.90	"
Nenovici	Emberico	"	1000	61 ¹ / ₄	7.20	"
Muriati	G. Mendl	Cinquant. roșu	1500	62 ¹ / ₂	8.10	"
Kirschen	L. Mendl	"	2250	63	8.—	"
Verisi	G. Mendl	"	1400	62 ³ / ₄	8.—	"
Perlea	Roth	Rapiță	1350	51 ¹ / ₂	11.70	"
Muriati	Bloch	"	600	53 ¹ / ₂	12.20	"

Operațiile efectuite în 3 și 4 Iulie 1886.

I. Antipa	Silberstein	Porumb	1550	61	7.20	Șlep
Emberico	Carnavali	"	3500	61	7.20	Caic
Chrisoveloni	G. Mendl	Rapiță	3070	53	12.05	Magazie
S. Veron	Bloch	"	17,000	53	13.02 ¹ / ₂	"
"	"	"	8000	53	12.—	"
Dimitriadi	Petricioni	Porumb	600	56 ¹ / ₂	6.22 ¹ / ₂	"
Marghiloman	G. Mendl	"	6400	62 ³ / ₄	7.80	"
"	Verona	" roșu	4600	62 ¹ / ₂	8.15	"
G. Nicolaidi	Frieschman	Cinquant.	600	62 ¹ / ₂	7.95	"
"	Carnavali	Grâu	2400	59	12.30	Șlep
Emberico	"	"	6500	55 ¹ / ₄	10.65	"
Cațica	G. Mendl	" Bulg.	900	54 ¹ / ₄	10.35	Caic

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.

Bursa de București.

Cota oficială dela 16 Iulie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	96.½ vënd.	97.—
" Rur. conv. (6%)	"	87.¼	88.—
Acț. de asig. Dacia-Rom.	"	—	261.—
Banca națională a României	"	—	—
Impr. oraș. București	"	32.—	35.—
Acț. de asig. Naționala	"	—	206.210
Credit mob. rom.	"	—	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	81.¾	82.½
Schimb 4 luni	"	—	34.—
Societ. const.	"	—	155.—
Aur	"	15.¾	15.—

Bursa de Budapesta

din 17 Iulie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	105.50
" " " 4%	94.65
" " hârtie " 5%	154.25
Imprumutul căilor ferate ung.	100.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	119.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.—
Bonuri rurale ung.	105.—
" " cu cl. de sortare	105.—
" " bătăne-timișene	105.—
" " cu cl. de sortare	105.—
" " transilvane	105.—
" " croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	122.50
Imprumut cu premiu ung.	125.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	85.50
Renta de hârtie austriacă	85.90
" " argint austriacă	118.—
" " aur austriacă	141.—
Losuri austr. din 1860	875.—
Acțiunile băncii austro-ungare	284.—
" " de credit ung.	276.50
" " " austr.	101.—
Argintul	5.93
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	10.—
Galbeni împărătesci	62.—
Napoleon-d'ori.	126.30
Mărci 100 imp. germane	—
Londra 10 Livres sterlingi	—

Bursa de Viena

din 17 Iulie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	105.55
" " " 4%	94.70
" " hârtie " 5%	154.50
Imprumutul căilor ferate ung.	100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	119.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.20
Bonuri rurale ung.	105.20
" " cu cl. de sortare	105.20
" " bătăne-timișene	105.20
" " cu cl. de sortare	105.10
" " transilvane	105.20
" " croato-slavone	115.20
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Imprumut cu premiu ung.	122.20
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.60
Rentă de hârtie austriacă	85.20
" " argint austriacă	86.—
Rentă de aur austriacă	118.70
Losuri austr. din 1860	141.40
Acțiunile băncii austro-ungare	876.—
" " de credit ung.	284.50
" " " austr.	277.80
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.94
Napoleon-d'ori.	10.01½
Mărci 100 imp. germane	62.95
Londra 10 Livres sterlingi	126.20

Publicațiune.

Têrgul de țeară cel mai aproape al „St. Ilie“ în comuna B-Lipova, comitatul Timișoarei, se va ține în **1 August a. c. st. n.**

Têrgul de vite însă se va începe cu 2 zile mai nainte. [307] 1—3

Lipova, în 15 Iulie 1886.

Antistia comunală.

Bilanțul brut

[308] 1—1

pe semestrul Ianuarie — Iunie 1886 la „Hunedóra“, însoțire de anticipațiune și credit în Deva.

		Debet	Credit	Debet	Credit
		fl.	cr.	fl.	cr.
1	Ctut	Caslei	31200 94	30988 70	212 24
2	"	Spesele de fondare	28 80	234 77	
3	"	Pârților fundamentale			5883 50
4	"	Depunerilor spre fructificare	330 —	9885 70	9555 70
5	"	Escomptului	31292 50	18346 —	12946 50
6	"	Intereselor de escompt		672 67	672 67
7	"	Obligațiunilor cu cavenți	6010 —	2067 —	3943 —
8	"	Interes. dela obligațiuni		119 65	119 65
9	"	Provisiunilor		195 47	195 47
10	"	Pârților ordinare	85 —	935 —	850 —
11	"	Remunerațiunilor	129 55		129 55
12	"	Mobilierului	165 —		165 —
13	"	Diverse	113 85	27 18	86 67
		69355 64	69355 64	17482 96	17482 96

Deva, 30 Iunie 1886.

Dr. Lazar Petco,
director.

I. Lazarițiu,
cassier.

I. Simionășu,
contabil.

Tocmai a apărut:

[309] 4

DICTIONAR

român-germân și germân-român

de

Sab. Pop. Barcianu,

odin. paroch gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc.

Revidat și complectat

de

Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

N. B. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

Sibiu, Iulie 1886.

Editura Institutului tipografic
în Sibiu.

Partea II. germână-română, se află sub presă.